

____. gada __. _____
Rīgā

Noteikumi Nr. ____
(prot. Nr. ____ §)

Drošības noteikumi Jaunsardzes centra organizētajās nodarbībās un pasākumos

Izdoti saskaņā ar Valsts aizsardzības mācības un
Jaunsardzes likuma 19. pantu un
Izglītības likuma 14. panta 21. punktu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā veic drošības pasākumus valsts aizsardzības mācības un jaunsargu interešu izglītības programmas nodarbībās un pasākumos, kā arī citos pasākumos, kurus organizē Jaunsardzes centrs.

2. Noteikumi attiecas uz visām personām, kuras piedalās šo noteikumu 1. punktā noteiktajās nodarbībās vai pasākumos, ir iesaistītas šo nodarbību vai pasākumu plānošanā, organizēšanā, vadībā, kontrolē vai novērtēšanā, vai piedalās nodarbībā vai pasākumā kā viesi. Nodarbības vai pasākuma laikā to dalībniekiem nav atļautas nekādas atkāpes no šajos noteikumos noteiktā.

3. Šos noteikumus piemēro arī gadījumos, kad plānota valsts aizsardzības mācības izglītojamo vai jaunsargu (turpmāk – izglītojamo) dalība citu juridisku vai fizisku personu organizētās nodarbības vai pasākumos. Lai izvērtētu šādu nodarbību vai pasākumu, Jaunsardzes centrs norīko atbildīgo darbinieku, kurš izvērtē pasākuma programmu un tās organizācijas atbilstību šo noteikumu prasībām un nepieciešamības gadījumā ar pasākuma organizatoru vai tā pilnvarotu personu vienojas par to, kā tiek nodrošināta drošības pasākumu atbilstība šiem noteikumiem.

4. Uzsākot izglītības programmas apguvi un ne retāk kā divas reizes gadā (oktobrī un janvārī), jaunsargu instruktors izglītojamos iepazīstina ar:

4.1. šo notikumu [30. punktā](#) noteiktajiem izglītojamā pienākumiem;

4.2. attiecīgās izglītības iestādes iekšējās kārtības un drošības noteikumiem;

4.3. operatīvo dienestu izsaukšanas kārtību un mācību vietas evakuācijas plānu.

5. Izglītojamais pēc iepazīšanās ar šo noteikumu [4. punktā](#) noteikto informāciju, to apliecina ar parakstu instruktāžas žurnālā (1.pielikums). Iepazīšanos ar katras nodarbības vai pasākuma drošības noteikumiem

izglītojamie un visi citi nodarbības vai pasākuma dalībnieki apliecina ar parakstu instruktāžas veidlapā (2.pielikums).

2. Nodarbību un pasākumu plānošana

6. Nodarbības plāno atbilstoši valsts aizsardzības mācības priekšmeta programmai, valsts aizsardzības mācības nometnes programmai vai jaunsargu interešu izglītības programmai, pasākumus – atbilstoši izglītības programmām vai izpildot Jaunsardzes centra direktora dotu mācību uzdevumu. Jaunsardzes centra direktors apstiprina ikgadējo mācību rīkojumu un katra mēneša pasākumu plānu.

7. Nodarbības vai pasākuma vadītājs veic katras nodarbības vai pasākuma mācību uzdevuma analīzi un sagatavo nodarbības vai pasākuma plānu.

8. Katrai nodarbībai vai pasākumam nodarbības vai pasākuma vadītājs veic Aizsardzības ministra noteikto riska pārvaldības procedūru, nosakot nodarbības vai pasākuma riska līmeni:

- 8.1. zemas bīstamības nodarbība vai pasākums;
- 8.2. paaugstinātas bīstamības nodarbība vai pasākums;
- 8.3. augstas bīstamības nodarbība vai pasākums
- 8.4. ļoti augstas bīstamības nodarbība vai pasākums.

9. Zemas bīstamības nodarbības vai pasākumus atļauts organizēt bez papildu saskaņošanas.

10. Paaugstinātas bīstamības nodarbība vai pasākums ir tāda nodarbība vai pasākums, kas kā tāds noteikts risku pārvaldības procedūras rezultātā, kā arī katra nodarbība vai pasākums, kur plānota:

- 10.1. šaušana ar pneimatisko ieroci, straikbola ieroci, peintbola ieroci, mazkalibra ieroci, salūtmunīcijas vai sprādzienu imitācijas līdzekļu izmantošana;
- 10.2. uzdevuma izpilde 1,5-5 m augstumā no zemes virsmas vai horizontālas plaknes;
- 10.3. uzdevuma izpilde atklātā ūdenstilpnē.

11. Augstas bīstamības nodarbība vai pasākums ir tāda nodarbība vai pasākums, kas kā tāds noteikts risku pārvaldības procedūras rezultātā, kā arī katra nodarbība vai pasākums, kur plānota:

- 11.1. šaušana ar A kategorijas ieroci;
- 11.2. uzdevuma izpilde augstāk par 5 m no zemes virsmas vai horizontālas plaknes.

12. Paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbības un pasākumus saskaņo un apstiprina Aizsardzības ministra noteiktajā kārtībā.

13. Ļoti augstas bīstamības nodarbības vai pasākumus īstenot aizliegts.

3. Nodarbību un pasākumu organizēšana

14. Nodarbības un pasākumus organizē atbilstoši apstiprinātam nodarbības vai pasākuma plānam.

15. Paaugstinātas bīstamības nodarbību vai pasākumu organizē saskaņā ar Jaunsardzes centra novada nodaļas vadītāja vai Jaunsardzes centra direktora rīkojumu.

16. Augstas bīstamības nodarbību vai pasākumu organizē saskaņā ar Jaunsardzes centra direktora rīkojumu.

17. Nodarbību vai pasākumu organizē un vada nodarbības vai pasākuma vadītājs, kurš atbild par drošības noteikumu ievērošanu nodarbībā vai pasākumā kopumā. Paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma vadītājam jābūt aizsardzības ministra noteiktajai kvalifikācijai.

18. Paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbībā vai pasākumā norīko drošības kontrolieri – atbilstoši sagatavotu jaunsargu instruktoru, zemessargu vai profesionālā dienesta karavīru. Drošības kontrolieris ir pakļauts nodarbības vai pasākuma vadītājam un atbild par drošības noteikumu ievērošanu noteiktā objektā vai noteikta vingrinājuma izpildē nodarbības vai pasākuma ietvaros.

19. Vienu drošības kontrolieri norīko uz:

19.1. vienu paaugstinātas vai augstas bīstamības objektu (piemēram, taktiskās šķēršļu joslas posmu);

19.2. ne vairāk kā četriem izglītojamiem šaušanas vingrinājuma izpildē ar mazkalibra ieroci vai A kategorijas ieroci;

19.3. ne vairāk kā 10 izglītojamajiem nodarbībās, kurās šauj ar salūtmunīciju;

19.4. ne vairāk kā desmit izglītojamajiem nodarbībās, kurās šauj ar imitācijas munīciju;

19.5. ne vairāk kā uz pieciem izglītojamajiem paaugstinātas bīstamības vingrinājumos atklātās ūdenstilpnēs un ne vairāk kā trim izglītojamajiem augstas bīstamības vingrinājumos atklātās ūdenstilpnēs.

20. Nodarbībā vai pasākumā, kurā plānota munīcijas izmantošana, norīko munīcijas izsniedzēju, kurš kontrolē munīcijas izsniegšanas, savākšanas, uzskaites un šķirošanas procesu.

21. Nodarbības vai pasākuma vadītājs drīkst pildīt arī drošības kontroliera un munīcijas izsniedzēja pienākumus, tikai šādos gadījumos:

21.1. vadot šaušanu ar straiķbola vai peintbola ieroci (izmantojot imitācijas munīciju), ja tajā piedalās ne vairāk kā 10 izglītojamie;

21.2. vadot stacionāro šaušanu ar pneimatisko ieroci, ja tajā piedalās ne vairāk kā 5 izglītojamie;

21.3. vadot nodarbību, kurā izmanto salūtmunīciju, ja darbības izpildē piedalās ne vairāk kā 10 izglītojamie.

22. Nodarbības vai pasākuma vadītājs pirms nodarbības vai pasākuma:

22.1. nosaka nodarbības vai pasākuma norises vietu un laiku;

22.2. izvēlas un apskata nodarbības vai pasākuma norises vietu un pārliecinās par tās atbilstību drošības noteikumiem;

22.3. kopā ar drošības kontrolieriem pārbauda nodarbības vai pasākuma materiāltehniskos līdzekļus, ieročus, munīciju un sprādzienu imitācijas līdzekļus;

22.4. pārliecinās, ka ugunsdzēsības inventārs ir pieejams un izmantojams;

22.5. nosaka, kam jāpievērš uzmanība nodarbības vai pasākuma laikā, un izstrādā drošības noteikumus saskaņā ar Aizsardzības ministra noteikto risku pārvaldības procedūru;

22.6. informē nodarbības vai pasākuma dalībniekus par nodarbības vai pasākuma drošības noteikumiem;

22.7. drošības instruktāžas veidlapā ar parakstu apliecina, ka tajā norādītās personas ir iepazīstinātas ar drošības noteikumiem un tām ir atļauts piedalīties nodarbībā vai pasākumā;

22.8. ja nodarbībā vai pasākumā paredzēta medicīnas personāla dalība, iepazīstina medicīnas personālu ar nodarbības vai pasākuma drošības noteikumiem un pārliecinās, ka medicīnas personāls un transports cietušo nogādāšanu uz neatliekamās medicīniskās palīdzības iestādi ir gatavs uzdevumu izpildei;

22.9. dod atļauju uzsākt nodarbību vai pasākumu.

4. Nodarbību un pasākumu vadība un kontrole

4.1. Vispārīgās prasības nodarbību vadībai un kontrolei

23. Nodarbības vai pasākuma vadītājs nodarbības vai pasākuma laikā atrodas tā norises vietā.

24. Nodarbības vai pasākuma vadītājs nodarbības vai pasākuma laikā:

24.1. kontrolē nodarbības vai pasākuma gaitu un drīkst ierobežot jebkuras personas turpmāku dalību nodarbībā vai pasākumā;

24.2. kontrolē drošības noteikumu ievērošanu;

24.3. kontrolē materiāltehnisko līdzekļu, ieroču, munīcijas un sprādzienu imitācijas līdzekļu pareizu izmantošanu;

24.4. atbild par individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu nodarbības vai pasākuma laikā;

24.5. kontrolē munīcijas patēriņu;

24.6. pastāvīgi kontrolē nodarbībai vai pasākumam noteiktā riska līmeņa atbilstību faktiskajiem apstākļiem;

24.7. atbild par nepieciešamā medicīniskā atbalsta organizēšanu nodarbības vai pasākuma laikā, kā arī par sakaru uzturēšanu starp medicīnisko personālu un nodarbības vai pasākuma vadītāju;

45.1. pārliecinās, ka nodarbības vai pasākuma dalībnieks apguvis nodarbības vai pasākuma laikā nepieciešamās iemaņas un sasniegts nodarbības vai pasākuma mērķis;

24.8. pārtrauc nodarbību vai pasākumu.

25. Nodarbības vai pasākuma vadītājs seko līdzi laikapstākļiem, izglītojamo fiziskajam stāvoklim un citiem faktoriem un nepieciešamības gadījumā veic izmaiņas Aizsardzības ministra noteiktās risku pārvaldības procedūras riska novērtēšanas tabulā.

26. Ja nodarbības vai pasākuma riska līmenis, veicot izmaiņas riska līmeņa novērtēšanas tabulā, pieaug līdz paaugstinātai bīstamībai, nodarbību vai pasākumu nekavējoties pārtrauc. Nodarbības vadītājs par to informē rīkojuma izdevēju, un nodarbību vai pasākumu atļauts turpināt tikai pēc rīkojuma apstiprinātāja atļaujas saņemšanas.

27. Ja nodarbības vai pasākuma riska līmenis, veicot izmaiņas riska līmeņa novērtēšanas tabulā, pieaug līdz augstai bīstamībai, nodarbību vai pasākumu nekavējoties pārtrauc. Nodarbības vadītājs par to informē Jaunsardzes centra struktūrvienības vadītāju, bet struktūrvienības vadītājs – Jaunsardzes centra direktoru. Nodarbību vai pasākumu atļauts turpināt tikai pēc Jaunsardzes centra direktora atļaujas saņemšanas.

28. Ja nodarbības vai pasākuma riska līmenis, veicot izmaiņas riska līmeņa novērtēšanas tabulā, pieaug līdz ļoti augstai bīstamībai, nodarbību vai pasākumu nekavējoties pārtrauc. Nodarbības vadītājs par to informē Jaunsardzes centra struktūrvienības vadītāju, bet struktūrvienības vadītājs – Jaunsardzes centra direktoru. Nodarbību vai pasākumu atļauts turpināt tikai ar Jaunsardzes centra direktora atļauju un pēc tādu darbību veikšanas, kas samazina nodarbības vai pasākuma bīstamību vismaz līdz augstai bīstamībai.

29. Katrs nodarbības vai pasākuma dalībnieks personīgi atbild par drošības noteikumu ievērošanu.

30. Izglītojamā pienākumi nodarbības vai pasākuma laikā ir:

30.1. ievērot mācību vietas iekšējās kārtības un drošības noteikumus un nodarbības vai pasākuma drošības noteikumus;

30.2. pildīt nodarbības vai pasākuma vadītāja prasības un rīkojumus;

30.3. ievērot higiēnas prasības un normas;

- 30.4. rūpēties par savu veselību un informēt nodarbības vai pasākuma vadītāju par veselības problēmām;
- 30.5. saudzēt materiāltehniskos līdzekļus;
- 30.6. saudzēt dabu un kultūrvēsturiskos objektus;
- 30.7. nenodarīt bojājumus citu personu īpašumam;
- 30.8. netuvoties un neaiztikt dzīvniekus (t.sk. rāpuļus, kukaiņus u.c.) un par saskarsmi ar tiem nekavējoties ziņot;
- 30.9. bez nodarbības vai pasākuma vadītāja atļaujas neaiztikt un nelietot uzturā sēnes un savvaļas augļus un ogas;
- 30.10. atrodot aizdomīgus vai sprāgstvielām līdzīgus priekšmetus, nepieskarieties tiem, nekustināt tos no vietas un nekavējoties ziņot nodarbības vai pasākuma vadītājam;
- 30.11. ievērot ceļu satiksmes noteikumus;
- 30.12. neaiziet no nodarbības vai pasākuma bez tā vadītāja atļaujas;
- 30.13. peldēties tikai šim mērķim paredzētās vietās nodarbības vai pasākuma vadītāja klātbūtnē, bet, ja tādas nav – nodarbības vai pasākuma vadītāja norādītajā vietā;
- 30.14. netuvoties nokritušiem elektrības vadiem un nepieskarieties tiem;
- 30.15. negaisa laikā nemeklēt patvērumu zem lieliem, savrup augošiem kokiem, neskriet, nebraukt ar velosipēdu un neturēt rokās metāla priekšmetus;
- 30.16. apmaldīšanās gadījumā lūgt palīdzību vietējiem iedzīvotājiem vai ar pieejamajiem skaņas signāliem ziņot par savu atrašanās vietu;
- 30.17. nekāpt uz ledus bez nodarbības vai pasākuma vadītāja atļaujas;
- 30.18. nelaiemes gadījumā nekavējoties izsaukt operatīvos dienestus;
- 30.19. neizmantojot ķīmiskas vielas, lai panāktu gaismas efektus ar atklātu liesmu;
- 30.20. neuzpildīt lāpas ar tām neparedzētu degmaisījumu;
- 30.21. neaizdegt un nenodzēst lāpas bez nodarbības vai pasākuma vadītāja atļaujas;
- 30.22. neapdraudēt ar aizdegtu lāpu citu personu drošību, veselību un materiālās vērtības;
- 30.23. neatstāt degošu lāpu bez uzraudzības;
- 30.24. sporta sacensībās un nodarbībās:
- 30.24.1 ievērot nodarbības vai pasākuma vadītāja, organizatoru un tiesnešu prasības un norādījumus;
- 30.24.2. startēt laika apstākļiem piemērotā apģērbā;
- 30.24.3. sacensību laikā nenēsāt gredzenus, aproces, pulksteņus, auskarus u. tml., nelietot sporta apģērbus ar metāla uzšuvumiem, piespraustām nozīmītēm;
- 30.24.4. sacensību laikā aizliegts ēst un košļāt košļājamo gumiju;
- 30.24.5. pirms dalības kādā no disciplinām iepazīties ar tās noteikumiem un specifiskajām drošības prasībām;
- 30.24.6. ja pirms sacensībām vai sacensību laikā pasliktinās pašsajūta, izglītojamais pārtrauc jebkādas darbības un nekavējoties ziņo par to nodarbības vai pasākuma vadītājam;

30.24.7. traumas vai nelaimes gadījumā nekavējoties ziņot nodarbības vai pasākuma vadītājam;

30.24.8. informēt nodarbības vai pasākuma vadītāju, ja ir izstājies no sacensībām;

30.24.9 bez sacensību tiesneša atļaujas neizmantojot sacensībām paredzēto sporta inventāru;

30.24.10. iesildīties pirms katra vispārējās fiziskās sagatavotības testa, sporta spēles vai sacensībām;

30.24.11. ar sporta inventāru veikt tikai attiecīgajam sporta veidam atbilstošās funkcijas;

30.24.12. ievērot sportiskos, ētiskos un godīgas spēles pamatprincipus;

30.24.13. ievērot sacensību un sporta spēļu noteikumus;

30.24.14. sprinta distancēs skriet tikai pa savu celiņu;

30.24.15. skrienot pa kopējo celiņu, aizliegts pagrūst citus dalībniekus, aizšķērsot viņiem ceļu, likt priekšā kāju;

30.24.16. pēc finiša pakāpeniski samazināt ātrumu, noskrienot 10–30 metrus un izvairoties no asas, bremzējošas apstāšanās;

30.24.17. mešanas disciplīnās bez atļaujas neiet pēc rīka (bumbiņas, granātas);

30.24.18. nestāvēt tuvu metējam un mešanas laikā neatrasties mešanas sektorā;

30.24.19. atrodoties mešanas sektora tuvumā, nestāvēt ar muguru pret personu, kura izpilda metienu;

30.24.21. pirms rīka izmešanas pārlicināties vai mešanas sektorā nav cilvēku;

30.24.21. netvert rīkus lidojumā, bet gaidīt, kamēr tie nokrīt;

30.24.22. nepadot rīku partnerim, metot to;

30.24.23. mitrā laikā pirms metiena rīku noslaucīt;

30.24.24. komandu sporta spēlēs, lai pārredzētu spēles laukumu, piespēlējot, vadot bumbu un pārvietojoties pa laukumu, nedrīkst nodurt galvu;

30.24.25. beidzot nodarbību vai sacensības, bumbu neatstāt laukumā, bet nolikt tai paredzētajā vai norādītajā vietā;

30.24.26. nešūpoties un nekarāties futbola vārtos;

30.24.27. bumbu piespēlēt partnerim tikai tad, ja partneris ir gatavs uzdevumam un redz piespēli.

31. Ugunsgrēka gadījumā nodarbības vai pasākumu vadītājs ievēro mācību vietas ugunsdrošības noteikumus. Ja mācību vietai ugunsdrošības noteikumu nav noteiktas, veic sekojošas darbības:

31.1. nekavējoties pārtrauc nodarbības vai pasākuma norisi un organizē izglītojamo evakuāciju;

31.2. pēc evakuācijas pārbauda izglītojamos, noskaidro iztrūkstošo personu atrašanās vietu;

31.3. ziņo par ugunsgrēku Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, zvanot uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu tālruna numuru 112, nosaucot

ugunsgrēka izcelšanās adresi vai vietu un ziņotāja vārdu, uzvārdu, kā arī sniedz pieprasīto papildu informāciju par ugunsgrēku;

31.4. informē ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāju par cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka apdraudētajā vietā, objekta ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem, ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem;

31.5. ja nepieciešams, sniedz cietušajiem pirmo palīdzību;

31.6. ziņo padotības kārtībā.

32. Ugunsgrēka gadījumā izglītojamais ievēro mācību vietas ugunsdrošības noteikumus un:

32.1. precīzi izpilda visus jaunsargu instruktora norādījumus;

32.2. nekavējoties cenšas izklūt no ēkas vai telpas, kur ir izcēlies ugunsgrēks;

32.3. ugunsgrēka dzēšanā piedalās tikai ar jaunsargu instruktora atļauju.

33. Elektrības piegādes traucējumu gadījumā nodarbības vai pasākumu vadītājs izslēdz elektrificētos darba rīkus vai iekārtas, atvieno strāvas pievadu no kontaktligzdas kā arī, ja nepieciešams, atslēdz strāvas padevi telpai vai ierīcei.

34. Terorakta vai vardarbīga uzbrukuma gadījumā nodarbības vai pasākuma vadītājs vai izglītojamais izsauc Valsts policiju, izvairās no tieša uzbrukuma un neizaicina uzbrucējus uz agresīvu rīcību.

35. Gāzes noplūdes vai sprādzienbīstamās situācijās nodarbības vai pasākuma vadītājs vai izglītojamais evakuējas no ēkas pa tuvāko izeju un izsauc operatīvos dienestus.

36. Dabas katastrofu gadījumos nodarbības vai pasākuma vadītājs vai izglītojamais ieslēdz radio vai TV, ja tas ir pieejams, evakuējas, ja nepieciešams, no ēkas pa tuvāko izeju un izsauc operatīvos dienestus.

37. Izveidojoties apstākļiem, kuri var radīt kaitējumu pasākuma dalībnieku veselībai, nodarbības vai pasākuma vadītājs pārtrauc nodarbību vai pasākumu un informē par to centra struktūrvienības vadītāju.

38. Pamanot drošības noteikumu pārkāpumu, kā arī jebkurā situācijā, kas var izraisīt drošības noteikumu pārkāpumu vai apdraudēt nodarbības vai pasākuma dalībnieku veselību un dzīvību, ikviena pienākums ir dot komandu "STOP", pārtraukt darbības izpildi un informēt par to nodarbības vai pasākuma vadītāju. Nodarbību vai pasākumu atļauts turpināt, tikai saņemot nodarbības vai pasākuma vadītāja atļauju.

39. Nodarbībā vai pasākumā ir aizliegts piedalīties dalībniekam, kurš ir alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu iespaidā vai kam ir sūdzības par sliktu pašsajūtu.

40. Nodarbības vai pasākuma vietā tiek nodrošināts šāds medicīniskais atbalsts un aprīkojums:

- 40.1. pirmās palīdzības aptieciņa ar medicīnisko materiālu minimumu;
- 40.2. persona ar pirmās palīdzības pamatzināšanām.

41. Nodarbības vai pasākuma vadītājam un vēl vismaz vienai personai ir mobilais tālrunis un tās nepieciešamības gadījumā izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

42. Traumu, saindēšanās, apdegumu un līdzīgos gadījumos tuvāk esošais nodarbības vai pasākuma vadības personāls sniedz pirmo palīdzību cietušajam un izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību. Izglītojamais precīzi izpilda visus nodarbības vai pasākuma vadītāja norādījumus, bet, ja viņš ir apmācīts sniegt pirmo palīdzību un negadījuma vietā neatrodas nodarbības vai pasākuma vadības personāls, sniedz pirmo palīdzību cietušajam.

43. Ja nodarbības vai pasākuma laikā tā dalībnieks gūst traumu, nodarbības vai pasākuma vadītājs secīgi veic šādas darbības:

- 43.1. nodarbību vai pasākumu nekavējoties pārtrauc;
- 43.2. veic darbības, lai novērstu turpmāku apdraudējumu;
- 43.3. organizē vai sniedz pirmo palīdzību cietušajam;
- 43.4. ja nepieciešams, izsauc neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi;
- 43.5. ja nepieciešams, organizē cietušā transportēšanu uz ārstniecības iestādi un norīko personu, kas pavada cietušo;
- 43.6. nekavējoties informē par notikušo tiešo vadītāju un citas personas saskaņā Jaunsardzes centra darba kārtības noteikumos noteikto kārtību;
- 43.7. ja nepieciešams, norobežo teritoriju un nodrošina, ka notikuma vieta pēc iespējas tiek saglabāta tādā stāvoklī, kādā tā bijusi traumas gūšanas brīdī.

44. Nelaiemes gadījuma izmeklēšanai Jaunsardzes centra direktors var izveidot komisiju.

45. Nodarbības vai pasākuma vadītājs pēc nodarbības vai pasākuma:

- 45.2. analizē nodarbības vai pasākuma gaitu un pieļautās kļūdas;
- 45.3. organizē nodarbības vai pasākuma vietas sakopšanu;
- 45.4. organizē ieroču pārbaudi, apkopi un to sagatavošanu uzglabāšanai;
- 45.5. organizē materiāltehnisko līdzekļu pārbaudi;
- 45.6. pieprasa ziņojumu no nodarbības vai pasākuma dalībniekiem, ka pie viņiem neatrodas nekāda veida munīcija, imitācijas līdzekļi vai to sastāvdaļas;
- 45.7. pārliecinās, ka, nodarbībai beidzoties, nodarbības vai pasākuma vietu sakārto.

4.2. Prasības paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbību vadībai un kontrolei

4.2.1 Vispārējās prasības

46. Par paaugstinātas bīstamības nodarbības vai pasākuma sākumu un beigām nodarbības vai pasākuma vadītājs ziņo rīkojuma izdevējam, par augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma sākumu un beigām – struktūrvienības vadītājam un centra direktoram, bet par šaušanas nodarbības sākumu un beigām – arī poligona vai šautuves atbildīgajai personai

47. Vadot paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbību vai pasākumu, nodarbības vai pasākuma vietā ir pieejama šāda dokumentācija:

47.1. rīkojums par nodarbību vai pasākumu;

47.2. nodarbības vai pasākuma plāns;

47.3. riska līmeņa izvērtēšanas tabula;

47.4. drošības instruktāžas veidlapa un drošības noteikumi;

47.5. šaušanas nodarbībām ar kaujas munīciju ieroča bīstamo zonu overlejs (izņemot šaušanu šautuvēs).

48. Lai samazinātu riska pakāpi paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbībās un pasākumos, tajos drīkst piedalīties tikai izglītojamie:

48.1. kuru teorētiskās zināšanas konkrētajā jomā ir novērtētas pozitīvi. Zināšanu pārbaudi veic ne agrāk kā divus mēnešus pirms paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma un pārbaudes rezultātus ieraksta nodarbību žurnālā;

48.2. kuru praktiskās iemaņas ir pārbaudītas. Praktisko iemaņu pārbaudi veic ne agrāk kā divus mēnešus pirms paaugstinātas vai augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma, un pārbaudes rezultātus ieraksta nodarbību žurnālā;

48.3. kuru apmācība noritējusi pakāpeniski atbilstoši izglītības programmai.

49. Paaugstinātas un augstas bīstamības nodarbības vai pasākuma vadītājs par plānoto nodarbību vai pasākumu informē izglītojamā vecākus saskaņā ar Jaunsardzes centra noteikto kārtību.

50. Paaugstinātas bīstamības nodarbībās, kuras tiek īstenotas publicitātes vai reprezentācijas pasākumu ietvaros, dalībniekiem atļauts piedalīties, neveicot ierakstu nodarbību žurnālā.

51. Izglītojamais vai nodarbības vai pasākuma dalībnieks, kurš apzinās, ka ir nepietiekami apmācīts kādā jomā, nekavējoties ziņo par to nodarbības vai

pasākuma vadītājam, kurš aizliedz apmācāmajam piedalīties nodarbībā vai pasākumā.

52. Augstas bīstamības nodarbībā un nodarbībā, kurā tiek šauts ar mazkalibra ieročiem, tiek nodrošināts šāds medicīniskais atbalsts un aprīkojums:

52.1. pirmās palīdzības aptieciņa ar medicīnisko materiālu minimumu;

52.2. persona ar pirmās palīdzības pamatzināšanām, kas iegūtas, sekmīgi pabeidzot pirmās palīdzības pamatzināšanu 12 stundu apmācības programmu.

52.3. vismaz neatliekamās medicīniskās palīdzības ārsta palīga brigādi.

53. Ikvienu augstas bīstamības nodarbību vai pasākumu, kā arī izvēlētas paaugstinātas bīstamības nodarbības vai pasākumus kontrolē Jaunsardzes centra norīkots, atbilstoši sagatavots darbinieks. Kontrolieris aizpilda nodarbības vai pasākuma kontroles ziņojumu, ko pēc aizpildīšanas iesniedz personai, kura izdevusi rīkojumu veikt nodarbības vai pasākuma kontroli.

4.2.2. Nodarbības poligonā vai šautuvē

54. Šaušanai ar kaujas munīciju atļauts izmantot tikai atbilstoši sertificētas un iekārtotas šautuves.

55. Nodarbības dalībnieki ievēro attiecīgā poligona vai šautuves ugunsdrošības prasības.

56. Nodarbības vadītājs pārlicinās, ka:

56.1. nodarbības dalībnieki precīzi zina poligona vai šautuves lietošanas prasības un drošības noteikumus;

56.2. sagatavoti visi nepieciešamie drošības noteikumi attiecīgajai šautuvei vai teritorijai, kā arī katrā specifiskajā apmācību jomā;

56.3. visi nodarbības dalībnieki iepazinušies ar drošības noteikumiem un materiāltechniskiem līdzekļiem, kurus izmantos nodarbības laikā;

56.4. pieejama attiecīgā munīcija un nodarbībām nepieciešamie materiāltechniskie līdzekļi

56.5. dalībniekiem ir pietiekams laiks sagatavoties veicamajām darbībām;

56.6. veikti visi drošības pasākumi, lai varētu uzsākt šaušanu.

57. Nodarbības dalībnieki saskaņā ar nodarbības vadītāja norādījumiem:

57.1. pirms nodarbības:

57.1.1. iekārto nodarbības vietu;

57.1.2. pārlicinās par materiāltechnisko līdzekļu atbilstību nodarbības prasībām;

57.1.3. piedalās drošības instruktāžā un parakstās par iepazīšanos ar to;

57.1.4. pārbauda individuālos aizsarglīdzekļus;

57.2. nodarbības laikā:

- 57.2.1. veic vingrinājumu;
- 57.2.2. seko nodarbības vadītāja vai cita nodarbības vadības personāla norādījumiem;
- 57.2.3. ievēro nodarbības izvirzītos mērķus;
- 57.2.4. ievēro drošības noteikumus;
- 57.3. pēc nodarbības:
 - 57.3.1. pārliecinās, ka nav bojāti vai pazaudēti materiāltehniskie līdzekļi;
 - 57.3.2. sakopj nodarbības teritoriju pirms dislokācijas vietas atstāšanas vai maiņas;
 - 57.3.3. sakopj un utilizē atkritumus.

4.2.3. Šaušanas nodarbības

- 58. Apmācībai šaušanas nodarbībā atļauts izmantot:
 - 58.1. ieroču maketus, mazas enerģijas pneimatiskos un straikbola ieročus – no 10 gadu vecuma;
 - 58.2. apmācībai pārveidotus šaujamo ieroču, lielas enerģijas pneimatiskos ieročus un peintbola ieročus – no 12 gadu vecuma;
 - 58.3. mazkalibra šaujamo ieročus no 14 gadu vecuma;
 - 58.4. A kategorijas ieročus – no 18 gadu vecuma.

59. Nodarbības vadītājs pārliecinās, ka pirms nodarbības visi ieroči ir izlādēti un pārbaudīti.

- 60. Nodarbības vadītājs pēc nodarbības pārliecinās, ka:
 - 60.1. visi ieroči ir izlādēti un pārbaudīti;
 - 60.2. pie nodarbības personāla neatrodas nekāda veida munīcija un imitācijas līdzekļi, ja nav nodarbības vadītāja atsevišķa rīkojuma;
 - 60.3. izglītojamie un nodarbības vadības personāls atstāj nodarbības vietu tikai pēc katra dalībnieka ziņojuma, ka pie viņa neatrodas munīcija un imitācijas līdzekļi;
 - 60.4. izglītojamie un nodarbības vadības personāls neatstāj nodarbības vietu pirms nav izlādēti un pārbaudīti ieroči.

61. Pārvietojoties ar ieroci uz vai no poligonu vai šautuvi, ierocis ir pavērsts ar stobru uz leju vai uz augšu. Pistole ir makstī. Pārvietojoties ieroči nav pielādēti, magazīna atvienota no ieroča. Ieročus atļauts pielādēt tikai uz uguns līnijas vai izejas līnijas pēc nodarbības vadītāja rīkojuma.

- 62. Nodarbības dalībniekiem aizliegts:
 - 62.1. tēmēt vai vērst ieroci uz sevi vai jebkuru citu personu, dzīvu būtni vai tehniku neatkarīgi no tā, vai ierocis ir pielādēts vai nav, izņemot gadījumu, kad instruktāžu vai vingrinājumu veic ar mācību munīciju vai bez munīcijas;
 - 62.2. atdot vai nolikt ieroci, to nepārbaudot;
 - 62.3. paņemt vai saņemt ieroci, to nepārbaudot;

62.4. lietot munīciju, kura ir deformēta vai bojāta;
62.5. lietot munīciju tai neparedzētiem nolūkiem;
62.6. veikt pielādēšanas vai izlādēšanas vingrinājumus ar kaujas munīciju, izņemot šaušanas ar kaujas munīciju laikā;
62.7. pielādēt ieroci, pirms dota pavēle to pielādēt;
62.8. atstāt uguns pozīciju, pirms nav izlādēti un pārbaudīti ieroči;
62.9. demontēt jebkāda veida munīciju vai tās daļas;
62.10. pievienot ieročiem nestandarta detaļas;
62.11. aizskart nesprāgušu munīciju;
62.12. atdot ieroci vai munīciju citam apmācāmajam vai lietot cita apmācāmā ieroci vai munīciju, izņemot, ja tāds ir bijis nodarbības vadītāja rīkojums.

63. Pirms šaušanas apmācāmais pārbauda, vai:
63.1. saņemtā munīcija paredzēta attiecīgajam ierocim;
63.2. munīcija ir tīra un nav deformēta;
63.3. ierocim stobra kanāls ir tīrs un nav deformēts;
63.4. ierocim nav salūtmunīcijas kompensatora (kaujas šaušanas nodarbības laikā);
63.5. liesmas slāpētājs vai kompensators ir labi nostiprināts;
63.6. stobra putekļu aizsargs ir noņemts;
63.7. ieroča stobrs, patrontelpa un magazīnas ir tīras un nesatur svešķermeņus.

64. Šaušanas laikā šāvējs atbild par:

64.1. ieroča stobra nepavēršanu neatļautā virzienā;
64.2. viņam norādītās uguns pozīcijas ieņemšanu uz uguns līnijas.

65. Ieroča kļūmes gadījumā apmācāmais tur ieroča stobru mērķa virzienā un rīkojas, kā noteicis nodarbības vadītājs.

66. Jebkāda veida pārvietošanos nodarbības dalībnieki veic ar nodrošinātu ieroci neatkarīgi no tā, vai tas ir pielādēts vai izlādēts.

67. Šaušanas vingrinājumus pārtrauc, ja:

67.1. bīstamajā zonā parādās vai tuvojas cilvēki vai dzīvnieki;
67.2. rodas cita situācija, kas tiek novērtēta kā bīstama;
67.3. bīstamajā zonā vai tās tuvumā parādās zemu lidojoši lidaparāti, braucoši transportlīdzekļi vai peldlīdzekļi.

68. Ja nepieciešams pārtraukt šaušanas vingrinājumu šo noteikumu [67. punktā](#) noteikto apstākļu dēļ, ikviens, kurš konstatē bīstamo situāciju, brīdina pārējos un nepieciešamības gadījumā brīdinājumu atkārtoti. Pēc brīdinājuma nodarbības dalībnieki nekavējoties pārtrauc šaušanu un nodrošina visus ieročus. Nodarbības vadītājs pieņem lēmumu par turpmāko rīcību.

69. Pēc šaušanas katrs apmācāmais pārlicinās, ka:
69.1. ierocis ir izlādēts un nodrošināts;
69.3. neizlietotā munīcija ir nodota un netiek jaukta ar patronu čaulītēm;
69.4. munīcija nav palikusi šāvēja formas tērpā vai ekipējumā;
69.5. nodarbības vietu neatstāj kopā ar munīciju vai tās sastāvdaļām bez nodarbības vadītāja atļaujas.

70. Nodarbības vadītājs:
70.1. pirms šaušanas pārlicinās, ka:
70.1.1. ieroču mērķēšanas ierīces ir pareizi noregulētas;
70.1.2. munīcija ir pārbaudīta un nav bojāta;
70.1.3. pie nodarbības dalībniekiem vienlaikus neatrodas kaujas, salūtmunīcija vai imitācijas munīcija;
70.1.4. kaujas munīcijai nelieto salūtmunīcijas kompensatorus;
70.1.5. nodarbības dalībniekiem ir nepieciešamie aizsarglīdzekļi;
70.1.6. ieroča stobrs neatrodas tuvāk par 2 metriem (1 m – šāvēja uguns pozīcija un 1 m – starp uguns pozīcijām) no citiem šāvējiem;
70.2. šaušanas laikā seko līdzī, lai:
70.2.1. nodarbības personāls lietotu nepieciešamos aizsarglīdzekļus;
70.2.2. nodarbības dalībnieki pildītu visas nodarbības vadītāja komandas un rīkojumus;
70.2.3. nodarbības personāls ievērotu visas drošības prasības, rīkojoties ar ieroci;
70.3. pēc šaušanas pārlicinās, ka:
70.3.1. neizlietotā un bojātā munīcija ir savākta un nodota;
70.3.2. visi ieroči ir izlādēti, magazīnas, munīcijas kastes un patronsomas ir pārbaudītas un pie nodarbību dalībniekiem, izņemot munīcijas izsniedzēju, neatrodas nekāda veida munīcija vai imitācijas līdzekļi.

71. Šaušanas laikā ar kaujas munīciju nodarbības personāls un nodarbības dalībnieki izmanto:
71.1. aizsargbrilles;
71.2. dzirdes aizsarglīdzekļus;
71.3. cimdus;
71.4. formas tērpu.

72. Šaušanas laikā ar zemas un augstas jaudas pneimatiskajiem ieročiem apmācāmie izmanto aizsargbrilles, cimdus un formastērpu vai piemērotu apģērbu, kas nosedz miesu (piemēram, garās bikses un kreklis ar garām piedurknēm).

72. Piedaloties un gatavojoties dalībai sporta sacensībās, kurās tiek veikta šaušana, nepieciešamos aizsarglīdzekļus šaušanas laikā nosaka saskaņā ar sporta sacensību nolikumu.

73. Nodarbību laikā imitācijas līdzekļus izmanto atbilstoši to ekspluatācijas noteikumiem.

74. Nodarbībās un pasākumos atļauts izmantot tikai centra izsniegtus šāvienu un sprādzienu trokšņu imitācijas līdzekļus:

- 74.1. salūtmunīciju;
- 74.2. mācību un treniņu rokas granātas;
- 74.3. imitācijas munīciju (straikbola, peintbola munīcija);
- 74.4. sprādziena imitatorus (sprāgstpaketes).

75. Nodarbībās ar salūtmunīciju apmācāmie izmanto:

- 75.1. formastērpu;
- 75.2. aizsargbrilles;
- 75.3. dzirdes aizsarglīdzekļus;
- 75.4. cimdus;
- 75.5. papildus var izmantot šķembu vesti vai bruņuvesti.

76. Pirms nodarbības ar salūtmunīciju nodarbības dalībnieki pārliedzinās, ka:

- 76.1. kopā ar salūtmunīciju nav saņemta kaujas munīcija;
- 76.2. ieroča stobrs ir tīrs, nav bojāts un tajā nav kaujas munīcijas;
- 76.3. kompensators ir pareizi un stingri nostiprināts.

77. Nodarbības dalībnieki, kuri nodarbības laikā izmanto salūtmunīciju, atbild:

- 77.1. par šāvienu neizdarišanu, ja kāda persona atrodas ieroča bīstamajā zonā (tuvāk par 30 m un 30 grādu sektorā);
- 77.2. ka ieroča stobrs, patrontelpa un magazīnas nesatur svešķermeņus.

78. Imitācijas munīciju izmanto apmācībai, lietojot speciāli konstruētus ieročus (straikbola, peintbola ieroči).

79. Nodarbībās ar imitācijas munīciju apmācāmie izmanto:

- 79.1. formastērpu;
- 79.2. aizsargbrilles;
- 79.3. aizsargmasku;
- 79.4. cimdus;
- 79.5. tūneļveida šalli;
- 79.6. papildus var izmantot šķembu vesti vai bruņuvesti.

80. Šaujot ar imitācijas munīciju, aizliegts mērķēt un šaut uz cilvēkiem, kas atrodas bīstamajā zonā:

- 80.1. ar straikbola ieročiem – 10 m un neatrodas 30 grādu sektorā;
- 80.2. ar peintbola ieročiem – 10 m un neatrodas 30 grādu sektorā.

81. Nodarbības dalībnieki, kuri apmācību laikā lieto imitācijas munīciju, atbild par to, ka:

81.1. neizdara šāvieni, ja kāda persona atrodas ieroča bīstamajā zonā;

81.2. ieroča stobrs, patrontelpa un magazīnas nesatur svešķermeņus.

4.2.4. Nodarbības, kurās izmanto sprādzienu imitācijas līdzekļus

82. Sprādzienu imitācijas līdzekļus lieto atbilstoši ražotāja norādījumiem.

83. Aizliegts spridzināt sprāgstpaketes telpās, kurās atrodas nodarbības dalībnieki.

84. Sprāgstpaketes aizliegts spridzināt tuvāk par 10 m no nodarbības dalībniekiem.

85. Dūmu imitācijas līdzekļus aizliegts lietot tuvāk par 30 m no nodarbības dalībniekiem.

86. Gadījumā, ja notikusi saindēšanās ar dūmiem (spēcīgs klepus, galvassāpes, apgrūtināta elpošana, smakšanas sajūta, slikta dūša), nodarbības dalībnieku izved no piedūmotās teritorijas svaigā gaisā un rīkojas saskaņā ar šo noteikumu [43. punktam](#).

87. Nodarbības laikā aizliegts lietot dūmu granātas ar fosfora lādiņiem.

4.2.5. Nodarbības augstumā

88. Pirms uzsākt vingrinājumu augstumā, nodarbības vadītājs novērtē attiecīgās vides riskus un nosaka pasākumus apmācības vides riska samazināšanai vai tā novēršanai.

89. Vingrinājumu augstumā atļauts veikt tikai ar piemērotu un normatīvajiem aktiem atbilstošu, sertificētu aprīkojumu, izmantojot aizsardzības līdzekļus, kas novērš kritiena risku.

90. Vingrinājumam augstumā paredzētais aprīkojums ir vienkārši lietojams un pietiekami izturīgs, lai novērstu vai apturētu kritienu no augstuma, novēršot nodarbības dalībnieku savaināšanos.

91. Vingrinājuma izpildes kontrolei nodarbības vadītājs norīko vismaz vienu drošības kontrolieri, kurš ir apmācīts veikt drošu vingrinājumu un lietot darbībām augstumā paredzēto aprīkojumu.

92. Pirms vingrinājuma uzsākšanas nodarbības vadītājs nodrošina, ka tiek norobežota vieta zem vingrinājuma izpildes zonas, lai novērstu iespējamo risku citām personām un nodarbības dalībniekiem.

93. Ja apmācībā lieto vairākus aizsardzības līdzekļus, tai skaitā kombinētos kolektīvos un individuālos aizsardzības līdzekļus, tie ir savstarpēji savietojami un nodrošina aizsardzību pret kritiena risku.

94. Nodarbības vadītājs nodrošina, ka tiek izmantots tikai drošs, tehniskā kārtībā esošs un pārbaudīts aizsardzības līdzeklis.

95. Veicot vingrinājumu augstumā, izmanto šādus kolektīvos aizsardzības līdzekļus:

95.1. stacionāros aizsardzības līdzekļus, tai skaitā aizsargnožogojumus, drošības platformas un aizslietņus, kas iekļauti objekta konstrukcijā;

95.2. pagaidu aizsardzības līdzekļus, tai skaitā sastatnes, aizsargnožogojumus, drošības platformas un aizslietņus, kas paredzēti uzstādīšanai uz laiku konkrētu vingrinājumu veikšanai augstumā;

95.3. stacionārās vai pagaidu drošības līnijas, kas ir vertikāli un horizontāli trošu, sliežu, virvju ceļi un savienojumā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem paredzēti apmācāmā norobežošanai no iekļūšanas kritiena riska zonā vai kritiena apturēšanai, ja apmācāmais atrodas kritiena riska zonā. Drošības līnijas izmanto arī speciālā inventāra fiksēšanai;

95.4. stacionāros vai pagaidu drošības punktus (turpmāk – enkurpunkti), pie kuriem stiprina drošības līdzekļus, tai skaitā virves un stropes, kas savienojumā ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem paredzēti, lai novērstu apmācāmā iekļūšanu kritiena riska zonā.

96. Veicot vingrinājumu augstumā, par individuālo aizsardzības līdzekli aizsardzībai pret kritieniem izmanto drošības sistēmu, kura sastāv no iekares, kas aptver kājas, vidukli un ierīces ķermeņa noturēšanai un kritiena apturēšanai kopā ar vienu vai vairākiem šādiem specifiskā aprīkojuma elementiem:

96.1. karabīni – ierīce divu cilpu, inventāra, enkurpunktu vai citu elementu savstarpējai sastiprināšanai, kas aprīkota ar automātisku aizverošu slēgu, kurš papildus fiksējas manuāli, pusautomātiski vai automātiski;

96.2. pašdrošināšanas ierīci – ierīce kā fiksācijas līdzeklis uz drošības līnijas kritiena gadījumā;

96.3. triecienslāpētāju – ierīce trieciena absorbēšanai kritiena gadījumā;

96.4. pacelšanās ierīci – ierīce, lai pārvietotos vertikāli uz augšu, un ir pašfiksējoša virzienā uz leju;

96.5. nolaišanās ierīci – ierīce, lai pārvietotos vertikāli uz leju pa virvi, un ir automātiski bloķējoša, ar papildu manuālas bloķēšanas iespēju, kas atbilst autonomam drošības punktam;

96.6. kombinēto ierīci – ierīce virzībai uz augšu un ir pašfiksējoša, ar papildu manuālu fiksāciju;

- 96.7. virves pašgājēju – ierīce, kas pārvietojama pa drošināšanas virvi;
- 96.8. kritiena apturēšanas ierīci – ierīce kritiena apturēšanai kritiena brīdī, kas automātiski fiksējas, ja rodas dinamiska slodze;
- 96.9. drošināšanas ierīci – ierīce apmācāmā fiksācijai uz darba virves, tas ir – virves, ko izmanto par piekļūšanas, nolaišanās un atbalsta līdzekli;
- 96.10. atsaiti.

97. Papildus aizsardzības līdzekļiem kritiena ierobežošanai vai novēršanai nodarbības vadītājs nodrošina apmācamos ar nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, tai skaitā ar aizsargķiveri, ko iespējams fiksēt uz galvas, aizsargapaviem ar neslīdošu zoli un cimdiem.

98. Pirms uzsākt vingrinājumu augstumā izmantojot virves un stiprinājumus, nodarbības vadītājs nodrošina, ka tiek ievērotas šādas prasības:

- 98.1. nosaka bīstamās zonas, kā arī nepieciešamos aizsardzības pasākumus un līdzekļus, lai novērstu nelaimes gadījuma risku;
- 98.2. pārbauda darba aprīkojuma un enkurspunktu tehnisko stāvokli;
- 98.3. uzstāda drošības zīmes.

99. Ja vingrinājuma vietai augstumā piekļūst un vingrinājumu veic, izmantojot virves un stiprinājumus, nodarbības vadītājs ievēro šādus nosacījumus:

99.1. drošības sistēma sastāv vismaz no divām atsevišķi un droši nostiprinātām virvēm vai citiem diviem neatkarīgiem drošības punktiem – vienu izmanto par piekļūšanas, nolaišanās un atbalsta līdzekli (turpmāk – darba virve), otru – par drošības līdzekli (turpmāk – drošināšanas virve);

99.2. apmācamais lieto individuālos aizsardzības līdzekļus – drošības sistēmu vai citu pretkritiena aprīkojumu, kas savienots ar drošināšanas virvi;

99.3. darba virvi aprīko ar drošiem pacelšanas un nolaišanas līdzekļiem, kā arī paškontroles sistēmu, kas novērš apmācāmā krišanu. Lai novērstu kritienu, drošināšanas virvi aprīko ar mobilo sistēmu, ko apmācamais pārvieto, virzoties pa virvi;

99.4. vingrinājumu plāno un organizē tā, lai negadījuma vai citā ārkārtas situācijā apmācamo būtu iespējams nekavējoties glābt un sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību;

99.5. vingrinājumu plāno un organizē tā, lai nodrošinātu apmācāmā nolaišanos tieši zem enkurspunkta un maksimāli samazinātu svārsta efektu;

99.6. pirms darba un drošināšanas virves piestiprināšanas pie enkurspunkta pārbauda enkurspunkta izturību un pārliecinās par tā drošu lietošanu;

99.7. individuālo ekipējumu un citus piederumus, kurus apmācamais lieto, veicot vingrinājumu augstumā, ar piemērotiem līdzekļiem piestiprina pie apmācāmā pretkritiena aprīkojuma vai citā piemērotā vietā, novēršot apstākļus, kas varētu negatīvi ietekmēt darba un drošināšanas virves izturību, tai skaitā berzes iespēju pret asu vai raupju virsmu, ja nepieciešams, virvi aprīkojot ar virves aizsargu;

99.8. individuālo ekipējumu un citus piederumus, kas sver vairāk par 10 kg, aprīko ar papildu stiprinājumu – palīgvirvi vai citu enkurpunktu. Virves slodzes izturībai ir jābūt vismaz trīs reizes lielākai par materiāltehnisko līdzekļu svaru.

4.2.6. Nodarbības atklātās ūdenstilpnēs

100. Nodarbības vadītājs nodrošina, ka:

100.1. nodarbības vadības personāls pirms vingrinājuma uzsākšanas pārliecinās par ūdenstilpnes piemērotību vingrinājuma izpildei;

100.2. nodarbības vietā ir glābšanas riņķis ar līni;

100.3. nodarbības vietā atrodas ne mazāk kā viens drošības peldlīdzeklis (glābšanas laiva) uz 12 apmācāmajiem.

101. Nodarbības vadītājs pārliecinās, ka nodarbības dalībnieki ir apmācīti lietot glābšanas līdzekļus.

102. Nodarbības vadītājs nodrošina nodarbības vietas marķēšanu (bojas, drošības bonas un citi marķēšanas līdzekļi).

103. Apmācāmie nodarbības laikā atrodas pastāvīgā nodarbības vadības personāla uzraudzībā.

104. Nodarbības dalībniekiem peldoties, aizliegts:

104.1. peldēt tālāk par norādīto peldēšanas vietu;

104.2. tuvoties kustībā esošiem ūdens transportlīdzekļiem;

104.3. rāpties uz bojām un brīdinājuma zīmēm;

104.4. lēkt ūdenī no ūdens transportlīdzekļiem un citiem paaugstinājumiem;

104.5. traucēt citiem brīvi peldēt;

104.6. no krasta ienirt nezināmā vietā vai grūst citus ūdenī;

104.7. ienirt zem ūdens.

105. Ja nodarbībā tiek izmantots peldlīdzeklis, nodarbības vadības personāls pirms vingrinājuma uzsākšanas pārliecinās par peldlīdzekļa tehnisko stāvokli un pārliecinās, ka katrā peldlīdzeklī atrodas glābšanas riņķis ar līni, spainis, ūdens smeļamā liekšķere un ūdensizturīgs lukturītis.

106. Izmantojot peldlīdzekli, individuālo glābšanas līdzekļu (glābšanas veste un ķivere) lietošana ir obligāta.

107. Izmantojot peldlīdzekli, nodarbības vadītājs atbild, ka:

107.1. vienā peldlīdzeklī atrodas tik personu, cik to paredz peldlīdzekļa tehniskie parametri;

107.2. ir ne mazāk kā viens drošības peldlīdzeklis (glābšanas laiva) uz 3 apmācāmo peldlīdzekļiem;

107.3. apmācāmo un kravas kopējais svars peldlīdzeklī nepārsniedz kravnēsību, kas noteikta peldlīdzekļa tehniskajos parametros;

107.4. katrā peldlīdzeklī ir nozīmēta atbildīgā persona par apmācāmo izvietošanu un kārtību peldlīdzeklī, kā arī par pirmās palīdzības sniegšanu.

108. Izmantojot peldlīdzekli, uzsākt vingrinājuma izpildi atļauts tikai pēc nodarbības vadītāja rīkojuma.

109. Iekāpšana peldlīdzeklī vai izkāpšana no tā notiek tajā brīdī, kad peldlīdzeklis ir novietots ūdenī perpendikulāri krastam, paralēli pie moliņa (piestātnes) vai stāvkrasta. Iekāpšanas brīdī peldlīdzeklis jātur stabili, lai tas nešūpotos un neapgāztos.

110. Peldlīdzeklī pirmā iekāpj persona, kura atradīsies laivas priekšgalā, pēdējais pietur peldlīdzekli. Ja ekipāžā ir trīs vai vairāk apmācāmo, iepriekšpēdējais pietur peldlīdzekli, lai varētu droši iekāpt pēdējais.

111. Ieņemot savas vietas peldlīdzeklī, pārvietojas pussaliekām kājām.

112. Izkāpšana no peldlīdzekļa notiek pretējā secībā.

113. Nolaižot peldlīdzekli ūdenī, priekšgalu novieto ūdenī, aizmugurējo daļu tur paceltu, priekšgalu bīda uz priekšu pa ūdeni, līdz aizmugures gals sasniedz ūdeni, tad veic iekāpšanu.

114. Izceļot peldlīdzekli no ūdens, pirmo paceļ priekšgalu, nes to, līdz pakalģals sasniedzis krastu, paceļ un iznes krastā.

115. Aizliegts vilkt peldlīdzekli pa zemi, sevišķi – gumijas laivas.

116. Peldlīdzeklī katrs uzturas savā sēdvietā. Aizliegts celties kājās un liekties pāri peldlīdzekļa malai, izņemot gadījumos, kad tas ir paredzēts vingrinājuma izpildē.

117. Peldlīdzeklī atrodoties gaitā, aizliegts ķerties pie kokiem vai zariem.

118. Ūdenstilpnēs, kur ir liela straume, peldlīdzekli cenšas noturēt paralēli straumei.

119. Ūdenstilpnēs, kur ir lieli viļņi, peldlīdzekli cenšas noturēt perpendikulāri vilnim.

120. Aizliegts uzsākt vingrinājumu, ja nodarbības dalībnieki nav iepazīstināti ar drošības noteikumiem un parakstījušies drošības instruktāžas veidlapā.

Ministru prezidents

A. K. Kariņš

Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs

A. Pabriks

Instruktāžas žurnāls

Izglītojamie: _____
Mācību vieta: _____
Jaunsargu instruktors: _____

N r. p. k.	Vārds, uzvārds	Instruktāžas temats(-i)*	„Iepazinos”	Datums	Paraksts
1.					
2.					
3.					

*Instruktāžas temati:

1 – izglītojamā pienākumi;

2 – izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumi;

3 – operatīvo dienestu izsaukšanas kārtība un mācību vietas evakuācijas plāns

Ministru prezidenta biedrs, aizsardzības ministrs

A. Pabriks

Drošības noteikumu instruktāžas veidlapa

dalībnieku iepazīstināšana ar drošības noteikumiem

_____ (pasākuma vai nodarbības nosaukums)

nodarbībā vai pasākumā _____ . gada _____ .
(pasākuma vai nodarbības norises laiks)

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	„Iepazinos”	Datums	Paraksts
1.				
2.				
3.				

_____._____._____.
(instruktāžas datums)

_____/_____/_____.
instruktāžas veicēja amats, paraksts un tā atšifrējums

Ministru prezidenta biedrs, aizsardzības ministrs

A. Pabriks